

Prehľad o spôsobe vybavenia sťažností na voľby do **orgánov územnej samosprávy**
(do orgánov samosprávy obcí – starosta a obecné zastupiteľstvo) konaných
15. novembra 2014

A. Voľby konané v riadnom termíne 15. novembra 2014

Spôsob vybavenia	počet
odložené podľa § 23a zákona o ústavnom súde ¹	22
odmietnuté pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde	31
zastavené podľa § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 96 ods. 1 OSP ²	3
rozhodnuté vo veci samej uznesením o zamietnutí podľa § 33 ods. 1 zákona o ústavnom súde	24
rozhodnuté vo veci samej nálezom podľa § 33 ods. 1 zákona o ústavnom súde	5
spolu	85

B. Opakované voľby

Spôsob vybavenia	počet
odložené podľa § 23a	0
prejednané na predbežnom prerokovaní	3 ³
rozhodnuté vo veci samej	0
spolu	3

Legenda:

Odloženie veci podľa § 23a zákona o ústavnom súde ak sudca z obsahu podania zistí, že nejde o návrh na začatie konania, podanie odloží. O odložení podania písomne vyrozumie toho, kto sa s podaním obrátil na ústavný súd.

Odmietnutie pri predbežnom prerokovaní – podľa § 25 zákona o ústavnom súde:

1) Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na verejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

2) Návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

¹ zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pre ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov

² zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (OSP) v znení neskorších predpisov

³ Toto číslo predstavuje počet sťažností, o ktorých ústavný súd rozhodol uvedeným spôsobom. O dvoch sťažnostiach podaných v roku 2015, v ktorých bola namietaná neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Kuzmice konaných 7. marca 2015, bolo po ich spojení na spoločné konanie, rozhodnuté jedným uznesením pléna ústavného súdu

Zastavenie konania – podľa § 31a zákona o ústavnom súde sa na konanie pred Ústavným súdom primerane použijú ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku alebo Trestného poriadku ak tento návrh neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje. Podľa § 96 ods. 1 OSP môže navrhovateľ vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

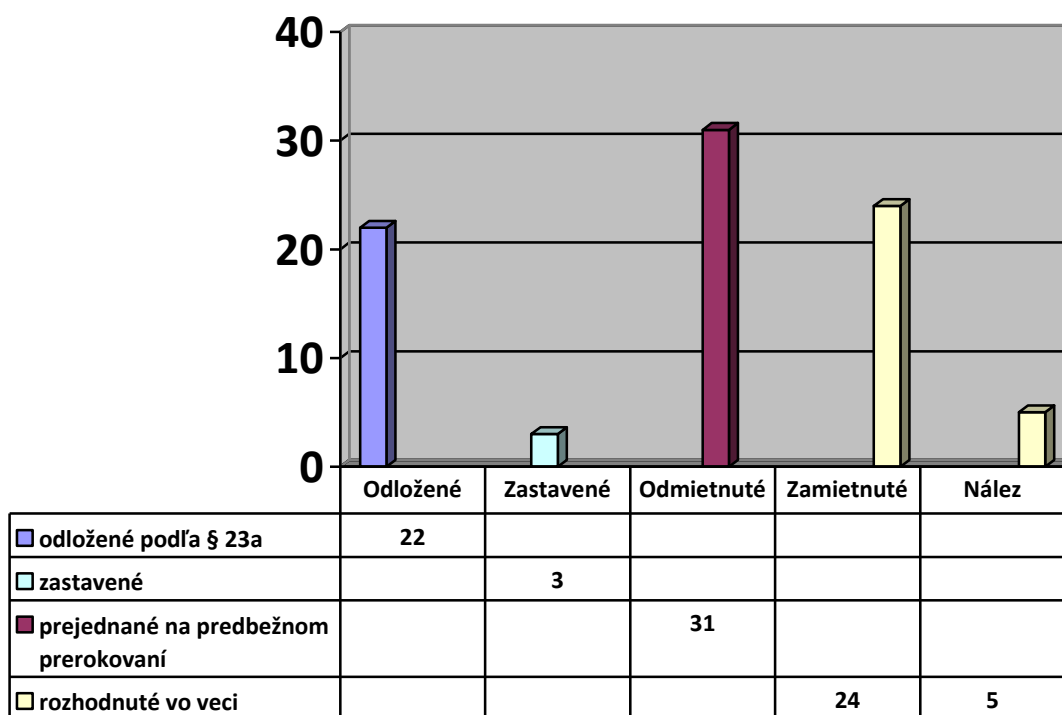
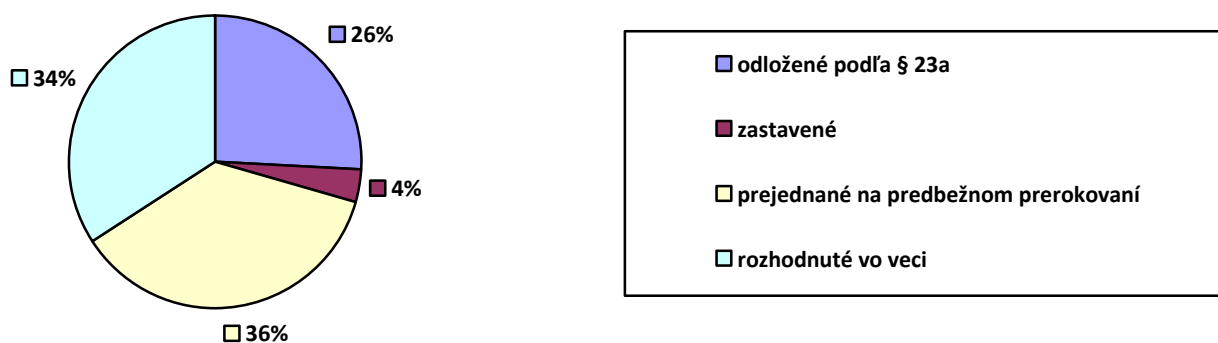
Rozhodnutie vo veci samej – podľa § 33 ods. 1 v spojení s § 63 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže

- vyhlásiť voľby za neplatné,
- zrušiť napadnutý výsledok volieb,
- zrušiť rozhodnutie volebnej komisie a vyhlásiť za zvoleného toho, kto bol riadne zvolený,
- sťažnosť zamietnuť.

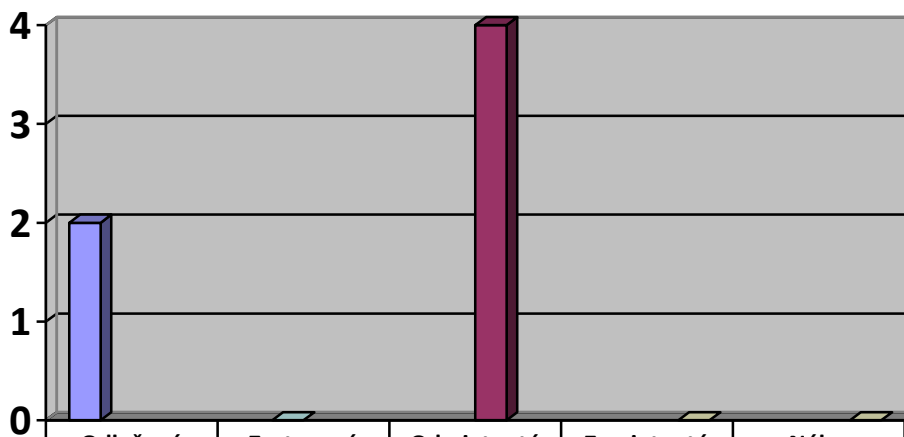
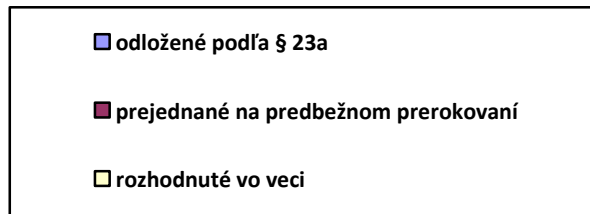
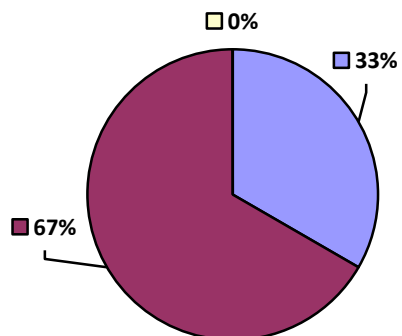
V prípadoch uvedených v ods. 1 písm. a) až c) ústavný súd rozhoduje nálezom.

Percentuálne prehľady a tabuľky

A. Voľby konané v riadnom termíne 15. novembra 2014

B. Opakované voľby

	Odložené	Zastavené	Odmietnuté	Zamietnuté	Nález
odložené podľa § 23a	2				
zastavené		0			
prejednané na predbežnom prerokovaní			4		
rozhodnuté vo veci				0	0

Zhodnotenie volieb do orgánov územnej samosprávy (samosprávy obce) v roku 2014

A. Voľby konané v riadnom termíne 15. novembra 2014

Odloženie podania – 22

Uznesenie o odmietnutí – 31

(PL.ÚS 58/2014, PL. ÚS 50/2014, PL. ÚS 49/2014, PL. ÚS 59/2014, PL. ÚS 55/2014, PL. ÚS 54/2014, PL. ÚS 60/2014, PL.ÚS 61/2014, PL. ÚS 3/2015, PL. ÚS 2/2015, PL. ÚS 5/2015, PL. ÚS 4/2015, PL. ÚS 1/2015, PL. ÚS 7/2015, PL.ÚS 9/2015, PL. ÚS 10/2015, PL. ÚS 50/2015, PL. ÚS 11/2015, PL. ÚS 18/2015, PL. ÚS 19/2015, PL. ÚS 14/2015, PL. ÚS 15/2015, PL. ÚS 13/2015, PL.ÚS 17/2015, PL. ÚS 20/2015, PL. ÚS 16/2015, PL. ÚS 25/2015, PL. ÚS 23/2015, PL. ÚS 22/2015, PL. ÚS 21/2015, PL. ÚS 24/2015)

Zastavenie konania pre späťvzatie sťažnosti – 3 (PL. ÚS 37/2014, PL. ÚS 65/2014, PL. ÚS 26/2015)

Rozhodnutie vo veci samej

1. Uznesenie o zamietnutí sťažnosti – 24

(PL.ÚS 56/2014, PL. ÚS 35/2014, PL. ÚS 43/2014, PL. ÚS 48/2014, PL. ÚS 57/2014, PL. ÚS 53/2014, PL. ÚS 44/2014, PL.ÚS 34/2014, PL.ÚS 67/2014, PL. ÚS 51/2014, PL. ÚS 32/2014, PL. ÚS 64/2014, PL. ÚS 38/2014, PL. ÚS 68/2014, PL. ÚS 47/2014, PL.ÚS 46/2014, PL.ÚS 63/2014, PL. ÚS 52/2014, PL. ÚS 30/2014, PL. ÚS 33/2014, PL. ÚS 62/2014, PL. ÚS 29/2014, PL. ÚS 45/2014, PL.ÚS 6/2015)

2. Nález – 5

(PL. ÚS 31/2014, PL. ÚS 12/2015, PL. ÚS 36/2014, PL. ÚS 42/2014, PL. ÚS 28/2014)

Vplyv rozhodnutia ústavného súdu Slovenskej republiky na voľby do orgánov obecnej samosprávy konaných 15. novembra 2014

PL. ÚS 31/2014 z 4. februára 2015 - Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) nálehom vyhlásil voľby starostu obce **Bunkovce** konané dňa 15. novembra 2014 za **neplatné**.

Ústavný súd konštatoval, že bolo nespochybniteľným spôsobom preukázané, že:

- o výsledku volieb starostu obce Bunkovce rozhodol 1 hlas a
- volieb sa zúčastnil P. B., ktorý v čase volieb nemal trvalé bydlisko na území Slovenskej republiky v obci Bunkovce.

Ústavný súd uviedol, že ku strate aktívneho volebného práva P. B. v obci Bunkovce došlo na základe jeho reálnej (hoci správne nezaevidovanej) zmeny trvalého bydliska mimo obec Bunkovce počnúc rokom 1990 a túto právnu skutočnosť nemožno zhojiť či anulovať ani v dôsledku nesprávnej evidencie obce Bunkovce. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť ústavný súd po starostlivom zvážení okolností daného prípadu dospel k záveru, že voľby starostu obce Bunkovce konané 15. novembra 2014 prebehli nezákonným a neústavným spôsobom.

PL. ÚS 12/2015 z 11. februára 2015 - Ústavný súd nálehom **zrušil rozhodnutie miestnej volebnej komisie o výsledku volieb** v obci **Trebatice** do obecného zastupiteľstva z 15. novembra 2014 v časti týkajúcej sa poslankyne Bc. L. C. s tým, že **vyhlásil P. D.**, nezávislého kandidáta, **za riadne zvoleného poslanca** Obecného zastupiteľstva obce Trebatice.

Dôvodom bolo nesprávne sčítanie hlasovacích lístkov.

Z výsledkov prepočítania hlasov ktoré uskutočnil ústavný súd vyplynulo, že sťažovateľ P. D. sa s počtom hlasov 205 zaradil na posledné miesto platne zvoleného poslanca obecného zastupiteľstva, a to namiesto Bc. L. C., ktorá sa s počtom získaných platných hlasov 199 umiestnila na desiatom (už nezvoliteľnom) poradovom mieste, resp. na prvom poradovom mieste z náhradníkov – kandidátov, ktorí neboli zvolení za poslancov podľa volebných obvodov.

PL. ÚS 36/2014 z 11. februára 2015 - Ústavný súd nálezom vyhlásil voľby starostu obce **Želovce** konané dňa 15. novembra 2014 za **neplatné**.

Ústavný súd zistil, že členovia volebnej komisie sa opakovane dopustili závažných pochybení, ktoré vo svojom súhrne sú schopné ovplyvniť slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti, ktorú garantuje čl. 31 ústavy. Išlo o porušenie ustanovení zákona o voľbách upravujúcich voľbu do prenosnej volebnej schránky podľa § 31 ods. 6 zákona o voľbách, keď takto volil volič, ktorý o tento spôsob voľby nepožiadaval, ako aj prípad, keď s prenosnou volebnou schránkou k voličom prišla iba jedna členka volebnej komisie. Ďalším závažným, hrubým a opakovaným porušením zákona o voľbách bolo, keď volebná komisia umožnila v rozpore s § 31 ods. 5 zákona o voľbách voliť osobám, ktoré neupravovali hlasovacie lístky v priestore na to určenom. Napokon za vážne porušenie bolo možné v konkrétnostiach danej veci považovať aj spočítavanie hlasov osobami, ktorým to zákon o voľbách neumožňoval (porušenie § 37 zákona o voľbách, predovšetkým odseku 2 a 3).

PL. ÚS 42/2014 z 18. februára 2015 - Ústavný súd nálezom vyhlásil voľby starostu obce **Repejov** konané dňa 15. novembra 2014 za **neplatné**.

Dôvodom, bolo predovšetkým účelové hromadné prihlasovanie sa na trvalý pobyt v období krátko pred konaním volieb.

V období menej ako jedného mesiaca pred konaním volieb sa na trvalý pobyt v obci prihlásilo 15 osôb a z uvedeného počtu sa tesne po ukončení volieb odhlásilo z trvalého pobytu 13 osôb. Skupina voličov, ktorá bola spôsobilá ovplyvniť výsledky volieb starostu, nemala reálny záujem stať sa trvalou súčasťou územného spoločenstva osôb, ktoré si prostredníctvom volieb do orgánov samosprávy obcí volí svojich zástupcov na ten účel, aby im zverilo na obdobie štyroch rokov podstatný rozsah svojho práva na výkon územnej samosprávy.

Ústavný súd dospel k záveru, že tvrdenie sťažovateľa o súvislosti jednorazového nárastu počtu obyvateľov, ktorí sa prihlásili na trvalý pobyt do obce iba niekoľko dní pred konaním volieb (15), a výsledkami volieb starostu, keď medzi víťazným odporcom (43) a sťažovateľom (34) bol rozdiel 98 hlasov, je dôvodné. Takýto stav mohol podstatne za tejto situácie ovplyvniť výsledky volieb starostu obce.

PL. ÚS 28/2014 z 4. marca 2015 - Ústavný súd nálezom vyhlásil voľby starostu obce **Roztoky** konané dňa 15. novembra 2014 za **neplatné**.

Ústavný súd konštatoval, že v čase bezprostredne predchádzajúcom napadnutým voľbám počas volebného moratória dochádzalo ku konaniu nesúcemu znaky kupovania hlasov a ovplyvňovania voličov protiústavným spôsobom, ktoré vyvolávali tlak smerujúci proti prejavu slobodného rozhodnutia voličov. Vzhľadom na rozdiel hlasov dosiahnutý medzi odporcom a sťažovateľkou v 1. rade (18) hlasov dospel ústavný súd k záveru, že ústavným súdom zistené okolnosti mohli priamo ovplyvniť výsledok napadnutých volieb starostu obce.

Vzhľadom na to, že v konaní bolo preukázané, že pri uplatnení aktívneho volebného práva skupiny najmenej 20 až 30 voličov pôsobil aj príslub vyplatenia finančnej čiastky, ktorej výška s prihliadnutím na sociálne pomery adresátov „prísľubu“ mohla neprípustne ovplyvniť ich slobodné rozhodovanie, ako aj s prihliadnutím na ďalšie porušenie zákazu volebnej kampane ustanoveného § 30 ods. 2 zákona o voľbách (rozdávanie alkoholu voličom

s úmyslom ovplyvniť ich bezprostredne pred hlasovaním), došlo podľa názoru ústavného súdu k hrubému a závažnému porušeniu demokratických princípov volieb v čase volebného moratória nesúcemu so sebou veľké nebezpečenstvo pre slobodnú súťaž politických síl.

B. Voľby do územnej samosprávy (samosprávy obce) konané v opakovanom termíne

Odloženie podania: 2

Uznesenie o odmietnutí: 4⁴

Zastavenie konania pre späťvzatie sťažnosti: 0

Rozhodnutie vo veci samej:

1. Uznesením zamietnuté: 0
2. Nález: 0

Vplyv rozhodnutia ústavného súdu na opakované voľby do orgánov samosprávy obcí:

Ústavnému súdu boli v roku 2015 doručené tri sťažnosti, v roku 2016 jedna sťažnosť a roku 2017 dve sťažnosti, v ktorých bola namietaná neústavnosť a nezákonnosť volieb do orgánov samosprávy obce, konkrétne v piatich prípadoch sa jednalo o voľby starostu obce a v jednom prípade išlo o voľby poslanca obecného zastupiteľstva.

PL. ÚS 33/2015 z 20. mája 2015 – dve sťažnosti na neústavnosť a nezákonnosť nových volieb starostu obce Kuzmice konaných 7. marca 2015 boli uznesením pléna ústavného súdu spojené na spoločné konanie, v ktorom boli sťažnosti odmietnuté ako **zjavne neopodstatnené**.

PL. ÚS 4/2017 z 15. februára 2017 – sťažnosť na neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Rimavská Seč, ktoré sa konali 5. novembra 2016 bola uznesením pléna ústavného **odmietnutá** pri predbežnom prerokovaní z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti ako aj z dôvodu oneskoreného podania a nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

PL. ÚS 13/2017 z 11. októbra 2017 – sťažnosť vo veci neústavnosti a nezákonnosti volieb poslanca Obecného zastupiteľstva obce Mojš konaných 15. novembra 2014 bola uznesením pléna ústavného súdu **odmietnutá** z dôvodu oneskorenosti ako aj z dôvodu, že bola podaná zjavne neoprávnenou osobou.

⁴ Toto číslo predstavuje počet sťažností, o ktorých ústavný súd rozhodol uvedeným spôsobom. O dvoch sťažnostiach podaných v roku 2015, v ktorých bola namietaná neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Kuzmice konaných 7. marca 2015, bolo po ich spojení na spoločné konanie, rozhodnuté jedným uznesením pléna ústavného súdu.